

„Napredovanje farno-šolske mladosti v Hrenovcah“ domu nesli. Tud ondi se je vsadila žlahna pevska cvetlica, in iz nje cvetja so hrenovske šolarce pri šolski poskušnji letos prvi krasni venčik splele, ker so prav lepo „Smert Marije“ zapele. — V Šent-Vidu nad Ipavo smo sicer per šolski poskušnji lanskiga nagovora pogrešali — pa toljko bolj nas je zveselilo slišati, kako zlo so se Šembiški šolarji in šolarce od vlani v petji izurili. Slišali smo lepo pesmico „Moj duh“, ktero so otročiči v čistim čveteroglasji kaj izverstno zapeli. Kako lepo je čuti otročje petje, per katerim se vsi štirje glasovi razločijo! Ravno tako soglasno so zapeli tudi „Slovensko deklico“ iz Danice. Kako veliko zamorejo prijatli mladine, koliko pa je v tem stanu še — tlačanov!

Iz Št. Jungerte na Pohorjih. 24. v. serp. — Ljube Novice! Prederznemo se tudi mi Vam veselo, pa tudi žalostno oznaniti, kako de se pri nas godí. Mi smo pri visoki c. k. okrožni vladi na svoje prošnje in pritožbe vunder toliko uslišani bili, de od 1. vel. travna t. l. od strani slavniga c. k. okrajniga poglavarstva (neposredno) vse oznanila in dopise v slovenskim jeziku dobivamo; ali od strani nižjih politiških uradnij, kakor tudi od strani nekterih županij in od c. k. okrajne sodije še ni čerke slovenskiga dobiti. Kako dolgo nas bojo še nižji g. vradniki po starim kopitu v tamo gledati silili in siloma v tajisto tlačili? Saj vunder nismo v sredi Nemčije! To je ravno tako kakor Dunajski časopisi večkrat Ljubljano na Koroško prestavljajo.

Župan in svetovavca.

Iz Ljubljane. 3. dan t. m. je bila porotna obravnavava z Engelbertam Ederjem, kateri se je, kot poštni oskerbitelj v Razdertim, onezvestenja kriviga storil. Poprej priden, natanjčen v svoji službi in zvest, je 11. listopada 1850 iz nekiga pisma, v kterim je bilo 500 gld., 35 gld. vzel in si jih vsvojil, pismo zopet zapečatil in ga naprej poslal. Obstal je pred sodbo vse. Priči ste bili dvé. Dr. g. Ahačič ga je krepko zagovarjal. Po svoji vesti so ga porotniki kriviga spoznali in sodniki z oziram na mnoge zljajsajoče okoljšine za 14 dni v lahko ječo obsodili. — 4. dan je bil sojen Janez Juhan sploh Juhart iz Žale zavolj zaponareje denarjev (penezov); on je naredil kakor je pri porotni sodbi sam obstal iz svinčenih gumbov 8 dvajsetic, ktere so bile pa take, da jih je vsak človek na prvi pogled spoznal, da niso prave. Med ljudstvo je spravil le eno, tudi je bil zavoljo neke majhne tatvine zatožen. Prič je bilo pri ti sodbi čvetero. Zagovarjal ga je po navadi krepko tudi g. dr. Ahačič. Porotniki so ga kriviga spoznali in sodba na 3 mesce v lahko ječo obsodila. — 5. in 6. dan so bili 4 kmetiški fantje iz Sostriga k porotni sodbi pripeljani, namreč: Henrik Černe, Miha Vojska, Matija Semraje in Janez Pavčič, od imenovanih hudodelnikov sta bila 2 oženjena 2 pa neoženjena, kateri so bili hudiga ranjenja zatoženi, ker so na sejmu (Kirchweihe) v Vogljah Matijata Lukeca tudi iz Sostriga tako nabili, de je mogel v kratkim času umreti. Ni se moglo natanko zvediti, kateri od zatožencov je bil ranjeiga tako vdaril da je smert storil. Prič je bilo pri sodbi 12, ktere so pa le enoglasno pripovedovale, da so ga hudo tepli po glavi, plečah itd., ne pa kdo ga je vsmertil. Deržaniga pravdnika žl. Kaiser-ja je nadomestil gosp. Kapric. Govoril je v slovenskim, posebno pa v nemškem jeziku tako gladko, krepko in ganljivo, da zamoremo reči, da bo kmali marsikteriga, tudi verliga govornika, s svojim bistroumnim govoram prekosal. Zatožene je zagovarjal g. dr. Karl Wurzbach. Porotniki so jih enoglasno krive spoznali in porotna sodba jih je

po 10 mescov v lahko ječo obsodila. — V petek ob dveh popoldne je Njih Veličanstvo cesarica Maria Ana iz Laškiga prišla in pri Maliču prenočila, in v saboto po sveti maši po železni cesti na Dunaj odrinila. — Šole na tukajšnjim gimnazij se bojo 20. dan t. m. začele. 17., 18. in 19. se imajo učenci oglasiti.

Novičar iz mnogih krajev.

Ministerstvo denarstva je za zboljšanje naših denarskih zadev novo državno posojilo razpisalo. Na to posojilo se bo prostovoljno od 9. sept. 1851 do 27. septembra 1851 upisovalo ali subskribiralo. V 14 dneh po tem času se bo v Dunajskih novicah razglasilo, koliko denarjev je na to novo posojilo upisanih. Najmanj dve tretjini tega dolga boste za to porabljene, da se bo papirnati denar nazaj potegnul in vničul. — Presvitli cesar so v dopisu na kneza Švarcenberga, svojimu ministerstvu napovedali, da ima posebno na to gledati, kjer bi se pri državnih potroških kaj prihraniti dalo, in da naj se pripravní nasveti ministrov v ti zadevi Njih Veličanstvu na znanje dajo. Stari kufreni denarji, ki imajo nakov od leta 1816, kakor so krajcarji, cvajarji in vinarji in tudi kufrene dvojače od leta 1848 bojo v vsih kronovinah, razun lombarško-beneškiga le še do konca grudna prihodnjiga leta veljali. Stroški za oprostenje zemljiš po vsih austrijskih kronovinah znesó 1 milion in 25.159 gold., kader bo omejeno oprostenje tudi v Galiciji, na Ogerskim in Erdeljskim upeljana, bojo znesli k večimu 1,800.000. — Na Erdeljskim so zdaj še clo gore nepokojne postale. Nek hrib, po imenu Venjikes, eno uro delječ od vasi Madžarokerek se je s svojim sosedam Gelestasam vred, kateri ga je pritiskal skozi tri dni proti omenjeni vasi premikoval. 15. dan p. m. se je že vasi na 20 korakov približal, in zdaj žuga celo vas končati. Čela okrajna se je pri tako čudovitim romanju hribov premenila, kjer je bilo poprej polje, so zdaj sterme pečine. Skoraj od vsih krajev se slišijo tožbe zavoljo gniljobe krompirja. V zlato deželo Kalifornijo se Kinezarji ali Kitajci zlo preselujejo. Prišlo je nek v eni barki 300 mož, in med njimi je bilo 200 čevljarjev.

Na kraju jadarškiga morja na-brane besede.

Luka (log), Hafen.; lučica, kleinerer Hafen, na priliko: vela (velika) luka in mala luka na Kerškim otoku, preluka med Volovskim in Reko (Fiume), lučica na Creskim (Cherso) otoku itd.; zaliv, zatok, zaklonica, Meerbusen, Bucht, Bai; nadmorje, Vorgebirge; za glava, glavica, glavina, Berg und Erdspitze oder Erdzunge, die ins Meer läuft (po ital. punta); klupa, Bank; moroužina, produr morski, žleb, Canal, Meerenge; nevéra (nevihta), Ungewitter; nevérin, Sturm; poluga, das Gerüste, worauf Schiffe gebaut werden; korito, das Schiffgerippe oder Schiffskörper; sidro, der Anker; surgati sidro, den Anker werfen; jadar, jadro, der Segel; preveno jadro, der Segel am Vordertheile; kermeno jadro, am Hintertheile des Schiffes (vela di prora e puppa); mantič, Flocksegel; išatiti, Segel aufhissen; na vëtar voziti, gegen den Wind fahren.

Popravitik.

V poslednjim listu Novic: »Iz Ljubljane« bëri »mesta« namesti „mosta“.